

Intencionalita

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2001](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2001](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 4. 11. 2001
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 4. 11. 2001

Intencionalita

Na intencionalitu, tento zvláštní fenomén, který se nám vyjevuje v souvislosti s vědomím (a myšlením) a o kterém zatím nevíme, zda je spjat s vědomím vsutku tak výhradně, že nikde jinde se s ním nemůžeme setkat (což by ovšem byl zatím nezdůvodněný předpoklad a tedy předčasný úsudek = před-sudek), se však můžeme podívat i z druhé strany – a tak to právě obvykle děláme. Nejde nám už jen o to, že naše představa jakožto součást, složka našeho vědomí, tedy jako náš akt, naše představování – se odnáší, vztahuje k něčemu, co není jejích součástí, ale jde nám o to, zda to má vsutku postačující oprávnění, když toto „něco“, k čemu se ve vědomí vztahujeme, ale co není ani jeho součástí, ani jeho výtvoem, produktem, chápeme nejen jako cosi skutečného, nýbrž jako něco, co má smysl, to znamená jako něco, co samo opět odkazuje někam dál, k něčemu dalšímu. Jinými slovy, máme tak před sebou otázku, zda něco skutečného, co není jen součástí našeho vědomí a myšlení, může poukazovat k čemusi dalšímu, díky čemu toto skutečné není jen tím, čím prostě jest, ale něčím víc. To je velmi důležitá věc, neboť pokud bychom zůstávali jen v rámci svého vědomí a myšlení, nikdy bychom se nemohli s nikým jiným skutečně domluvit, dorozumět, neboť ani my bychom se nijak nemohli dopátrat, co si ten druhý myslí, ani on by se zase nemohl nijak dostat k tomu, co si myslíme my. Naše zkušenost nám však již od dětství říká, že takové dorozumění je přece jenom možné, byť by leckdy docházelo také k nedorozumění, vzájemnému nepochopení a také mylnému dorozumění (kdy si třeba obě strany myslí, že si rozumějí, ale ve skutečnosti tomu tak není, jak se dříve nebo později ukáže, eventuelně že si rozumějí jen částečně, a takové částečné dorozumění je vlastně jen výše kvalifikovaným nedorozuměním, a to znamená nebezpečnějším nedorozuměním – znáte-li *Malého prince*, vzpomenete si na to, co tam říká liška, totiž že řeč je pramenem nedorozumění).

(Praha, 011104-4.)